

Nampalpuwan Jajit Ngadngajan Jajit Luklukung kan Vivvilig

Um-umag nu ngajan ji nanga-an jin najumajuma un lukung, ngajan jit vilig ustun Abra kan Kalinga Banaw.

Idi un-una na, inggaw jajit tagu ustun TaltaIngob. Ot hajajit inggaw ud TaltaIngob, hajat lalakin inggaw hiji, hiyaja Anunnuwal, Tungallub, hi Panod. Kit hajit sunud ja un Galingan, inasawan ji iMagaway. Hajit Magaway kad hajin *watershed arean* ji Jagyuman un *arean* payon ji Vyanaw. Kit am-amin jajit, noka, nu maslung kanu tun Magaway, ija ipajamag hi jajin mansusunud situn TaltaIngob winnu Pulpulaggaw. Sin-akitan kanun manuklus jajit mansusunud tay hajit vilog ja kanun manodjak hijin ginuvyat, hiya payon kanun vilog ja un manodjak hin tanap. Ot maslung man ud Magaway, ija invyagas jat mansusunud ot lumivyat jajit mansusunud ot aji ja payon lumam-ag jit vusul hitun vilig Magaway ot sinikmat jajit mansusunud jija. Siya jin osa nga am-ammakan jajit vusul a manlung hitun Magaway. Ot siyaji jit nangasaw-an jit sunud ja un Galingan.

Haji osan al-algaw, inggaw ja kanud umoy grupon ji tagu un mamiyan umoy vumjong kan ja usjajin Pulpulaggaw. Kit invyagan kanu jajin mansusunud, invyaga jas jat mansusunud ot nangitagad ja si kawitan ji Ginalman un atjon ja si top-al. Hajin top-al kad siyad osan takod ji vojong ta nu mantoptop-al ja, hiyaji jin osa nga mangipawod sijit tagu nga manyama hit vojong gapu ta vyayajan ja jit top-al nu ngajan jin manyama. Ot siyaji jit intakyad ja.

Ot invyagan kanun ja Panod kan Tungallub un, “Annunuwal, ika an ilan jin gusi nu ma-id yama na,” kan ja kanu. Umoy kanu si Anunnuwal liklikwoson jit kawitan ji Ginalman nu ma-id yama na. Lawing jajit vusul ta gapu ta si Anunnuwal jit kama-inglan kan jija, siyad kavilgan, sinay-ang ja jit vonog na. Ot napanakul hi Magnuwal ot lumayug jaji mansunud. Na-id agsan ja nanikmatan hi jajit vusul. Awad kad si Makanugkug, sinikmat ja pay hit lukung Makanugkug. Si Agivu kad, sinikmat ja payon sijin Agivu si Agivu. Kit si Kiwing, sinikmat ja payon sijin lukung Kiwing. Ot si Magpawayan mit, sinikmat ja payon hitun lukung Magpawayan. Ta uray nu mansisina ja, tigammun jajit mansusunud jin, noka, tay ummingsa jad ginuvyat kin siguru, awad talugajing ja a nga tigammuwon ja jit vutikon jajit vusul. Ot hatun si Lamunan kad, sinikmat ja pay Lamunan. Si Malanas kad, sinikmat ja payon hijin lukung Malanas. Si Vyasiwag, sinikmat ja payon sijin lukung Vyasiwag. Ot si Lavu, sinikmat ja payon sijin lamagan Lavu. Ot si Umvali, si Umvyali, sinikmat ja payon

hitun lukung Umvyali situn kapon hitun Valvyalasang hitun Vanaw Kalinga. Si Volak, sinikmat ja kanu payon Volak.

Isu nga amin jajit tagu un pinatoy ja un awad ngajangajan ja, ipangajan ja payon hin natayan ja. Kama kan ja Kiwing, pinatoy jad Kiwing, impangajan ja si lukung Kiwing jin ngajan nan Kiwing. Kama payon ud Magpawayan ta ngajan ji tagu nat. Ngim hajin natayan ud Magpawayan, impangajan ja jin Magpawayan isu nga Magpawayan hin satun. Ot hatun Agivu kad, siya payon namatayan ja kan Agivu, siyad impangajan ja kan Agivu. Uray hitun Makanugkug ingganans tun Malanas, ingganad Vyasiwag, ngajan jit tagu un sinikmat jajit mansusunud nat. Ot, tay ka-og-ogyat jajit vusul osya. Isu nga ka-og-ogyat jajit vusul jija. Hatun Lamunan, sinikmat ja payon hi Lamunan hiji. Lavu kad, siyad nanikmatan ja kan Lavu. Hatun Volak, siya payon nanikmatan ja kan Volak isu nga impangajan jan Volak. Hatun Umvyali, siya payon nanikmatan ja kan Umvyali. Ot impangajan ja jin ngajan jijit tagu un natoy, si ud Umvyali. Isu nga hajajin ngajan hajajin luklukung kan ja wangwang hinat kapon na Abra kan Kalinga, ngajan jit tagu un sinikmat jajit mansusunud ot amin a sikmaton jas ji ipangajan ja ji ngajan jajit vusul.

Ot adji jin, noka, nin prublimas ji. Kasanu ngarud panagtigammu ja osjit ngajangajan ja? Tigammu ja a ta hajit suma-alan ja, ija, aminon jan ipatigammu nu nga ngajangajan jajit summa-al. Tay sin-o-ossa-on ja jin i-introduce nu nga ngajangajan nu. Awad mit la-ing ji vulun ja un mangivyaga si ngajan ja. Isud gapu na nga tigammun jajin mansusunud jin ngajan jajit tagu un siksikmaton ja un patayon ja. Inamin jan patayon jaji. Ot nanjinjinamag ji nga jamag jajin mansusunud isud gapu na nga umogyat jajit vusul un umajanis tun Pulpulaggaw winnu TaltaIngob kan ja Jagyuman winnu hatun Magaway tay ipajamag ja kan jijan mansusunud, sikmaton ja jajin vusul nu ja-an ja pay yan umajayu. Kamas jin nanikmatan ja kan Magaway. Usjajit vusul, aji kad aji pay yan nakaalam-ag, sikmaton ja jija.

Ot ivilan man Galingan un sunud na, sunud ja, si Magaway, ay, Magnuwal: “Na-ijon si Magnuwal un pagaway mid Magawayon,” kan kanun jijit sunud ja un Galingan. “Sunud ku, nga jit mangil-ak kan sika, ngajan jit mangjasak kan sika,” kan kanud Galingan tay amod jit angos usjit sunud na tay siya jin *salvacion* ji iMagaway winnu siyad man-isasalak, si Magaway.

Ot siyaji jin, sin ji gapu na nga, ay, nangal-an ji najumajuman lukung Abra kan lukung situn Kalinga un Banaw un teritoryan amin jin iVyanaw nat. Ot siyaji jin gapu na un awad mangngajan Vyasiwag, awad mangngajan Malanas un lukung, awad mangngajan Volak, awad mangngajan Umvyali. Tay paspasig a ngajan jit tagun pinatoy jas ji a lukung kin amin a vilig a nanikmatan ja ipangajan jin ngajan ja. Siyaji jin nanga-an ji najumajuma un ngajan ji luklukung kin ngajan ji vilig usnat Abra kan Kalinga.

Recorded on December 4–5, 2006, in Kalinga, Philippines

Oral account by Barcelon Panabang

Transcription and Translation by Scott M. Saboy & Lawrence A. Reid

Assisted by Warren Panabang

Recorded and supervised by Michiyo Yoneno-Reyes

<http://www.ioc.u-tokyo.ac.jp/~yoneno/database.html>